

ФИДЕЛЬ КАСТРО СОВЕТ ТУПРОФИДА

БУТУН ДУНЕ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

«КИЗИЛ ЎЗБЕКИСТОН»

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ
МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ
СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

«КИЗИЛ ЎЗБЕКИСТОН» — ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО
КОМИТЕТА КОМПАРТИИ ЎЗБЕКИСТАНА, ВЕРХОВНОГО
СОВЕТА И СОВЕТА МИНИСТРОВ ЎЗБЕКСКОЙ ССР

45-йил чиқиши
№ 101 (12.454)

Якшанба, 28 апрель 1963 йил

Баҳоси 2 тийин.

САНОАТ ВА ҚУРИЛИШНИНГ ЯНГИ ТАРАҚҚИЁТИ УЧУН!

Совет кишилари, жаҳондаги
прогрессив инсоният улуғ кун —
1 Майни байрам қилишга тайёр.
Таммоқда. Май арафасидаги кун-
лар илҳомбахш меҳнат, совет ки-
шиларининг ватанпарварлик та-
биатуслари бўлди. Жўш урган
ажойиб кунлар бўлмоқда. Ишчи,
инженер-техник ходим, колхозчи
ва соҳовх ишчиси, интеллигент —
мамлакатимиздаги турли касб
эгаларининг диққат ва эътибори,
куч ва ғайрати партиянинг XXII
съезди ва КПСС Программаси
бегилаб берган улғувор ҳаётини
даволатларини бақаришга, комму-
нистик қурилиш томон бориши-
ми ва тараққиётимизни тезла-
штига қаратилган.

Халқимиз қўлга киритаётган
ҳар бир ғалабасида, илҳомбахш ва
ижодий меҳнатда, коммунизм то-
мон ташланаётган зафардаст ва
улкан оқимларда, кундалик ҳа-
ётимиз ва турмушимизда комму-
нистик партияимизнинг буюк таш-
килотчилиги родини, меҳр ва ғам-
хўрлигини, сафарбар эътиборини
қўриб турибди. Совет кишилари-
нинг тўб ҳаётини манфаатларига,
Ватанимиз тараққиётининг муҳим
масалаларига доир барча вазифа-
ларини ленинча стил, маҳорат ва
оқилоқ билан ҳал этаётган Совет
Иттифоқи Коммунистик партияси
саноат ва қурилиш масалалари,
қийноқ ҳўжалигини ривожланти-
ришнинг янги йўллари билан
берибди. Бу эса партия Марказий
Комитетининг тўблари. Плениуми
қарорларида ҳар тарафлама юксак
ва кўчи нфода этиб берибди.

Кечагина ўз иштини тамомлаган
РСФСР саноат ва қурилиш ходи-
мларининг кенгашида жуда муҳим
масала қўйилди. Кенгаш
саноат ва қурилиш раҳбарлик
соҳасида эришилган дастлабки му-
ваффақиятларга яқин эсда
ва навабдаги вазифаларни белгила-
берибди. Кенгашда ўртоқ Н. С. Хру-
щев катта ва ғойин нуқт сўзлади.
Ленинча оптимизм руҳи билан су-
ғорилган ва партия ҳақида халқ-
нинг ижодий кўнча қўришчи
хислати тўлиб тошган бу нутда
социалистик иқтисодиётимизнинг
катта ютуқлари тўла кўрсатиб бе-
рилган, унинг резервлари ва им-
кониятларини ҳақида батафсил тў-
таб ўтилган, партия ташкилотлари
ва ҳўжалик бошқарув органлари-
нинг қў резерв ва имкониятларини
фоидаланни соҳасидаги вазифа-
лари белгилаб берилган, партияим-
зининг ташкилий ва идеология иш-
лари соҳасидаги муҳим масалалари
кўрсатилган ва асослаб берил-
ган.

Партияимизнинг Ленин кўрсат-
ган йўлдан дадил ва ишонч билан
бораётганини барча соҳаларда
улғувор талабаларини қўлга кири-
тишимизни таъминламоқда. Халқ
ҳўжалигини тез сўратлар билан қў-
салмоқда. Етти йилликнинг даст-
лабки тўрт йили мобайнида мам-
лакатимизнинг саноат маҳсулоти
палада кўрсатилган 39 процент
ўрнига 45 процент қўйилди. Плен-
дан ташқари 28 миллиард сўмлик
маҳсулот ишлаб чиқарибди. Итти-
фоқимизнинг барча республика-
ларида, шу жумладан Ўзбекистонда
ам саноат ишлаб чиқаришини ў-
сатиришни мўлжаллаган сўрат-
ларни тўрт йил ичиде анча ошири-
берибди. Етти йилликнинг бе-
тинчи йили биринчи қаватлига
қўйилган республикамизда ошчи-
илан бақарибди.

Экономика, фан ва техника ҳа-
ма маданиятни ривожлантириш со-
сидаги муваффақиятларимизни
да кўпайтириш учун бизда кўп
имкониятлар ва резервлар бор.
Саноат, қурилиш, қийноқ ҳў-
жалигида техника тараққиёти асо-
лан машинасозликнинг ривожла-
ниш даражаси билан белгиланади.
Қаля ҳўжалиги тармоқларини иш-
қим юксак машиналар ҳақида
қўқиналарини замонавий турлари
аппаратлаштириш ҳўжалиги шун-
илан таъминлаб қўйиш анча шун-
қилиқ. Партия ташкилотлари
ҳўжалик органларининг асосий
визифаси индустрияимизнинг су-
ғиш ва катта тармоқдаги бит-

мас-туғанмас имкониятларини тез-
роқ ишга солишдан, машиналар
ва асбоб-ускуналардан фойдала-
нишни янада яхшилашга эришиш.
Эскириб қолган ускуналарни янги
станоклар ва машиналар билан ал-
маштириш, ишлаб чиқаришни ик-
тиссослаштириш, ишлаб чиқаришни
ташқил этишни тақомиллаштириш,
фан, техника ва илгор тажриба-
ларини омаллаштиришдан иборат-
дир.

Саноат ва қурилиш янада тез
сўратлар билан ривожлантириш
учун барча резерв ва имконият-
лар бўлишига қарамай улардан
тўла фойдаланилмаётган. Саноат
корхоналарининг партия ва ҳўжа-
лик органлари бу масала билан
қили ҳам жиддий ва етарли шу-
ғулланмаётган. Республикамиз-
даги айрим саноат корхоналари-
нинг ишидаги қўрсаткичларнинг
қийноқлари эмаслиги, квартал
ташқиллари бақара олмай келает-
ганликлари сабаб ҳам шундир.
Биринчи кварталда яна бир неча
корхона давлат планини бақарол-
мади. Сўрхондарё областида на-
пайтал қурилиш плани, саноат-
нинг қўчилиш тармоқларида ой-
лик, квартал ва йиллик планлар
бақарилмаётган. Бунга сабаб об-
ласт партия комитети, маҳаллий
партия ва ҳўжалик ташкилотлари
мавжуд резерв ва имкониятлар
дан ёмон фойдаланмоқдалар, са-
ноат ва қурилиш раҳбарликлари
эски методлар маълум даражада
давом этмоқда.

Маҳаллий партия ташкилотла-
ри меҳнатқўшларини ақойиб ва-
танпарварлик ташаббусларини
ҳар тарафлама қўлаб-қўватлаб,
илгор корхоналар ва коллектив-
лар иштини кенг пропаганда қилиш-
лари зарур. Улар бўшабмувола-
ка, қўлоқликка, ишдаги бюрокра-
тизм ва расмиятиликка қарши
кескин кураш олиб боришлари,
партия-давлат контроли органи-
ларига актив ёрдам беришлари ке-
рак.

Саноат ва қурилишда планлаш-
тириш ва лойиҳалаш ишларидаги
камчиликларини тўғатиш, маблаг
ва қурилиш ресурсларини ҳамада
материалларини ўринсиз сарф-
лаш, уларни кераксиз бўлиб
қўйишга, қурилиш ишларининг
ишхўт қўчилиб кетишига барҳам
бериш лозим. Саноат корхона-
ларида коммунистик қурилиш рив-
ажланишининг, янгилик ишхўчи-
лари — коммунистчасига ялпаш,
ишлаш намуналарини кўрсатаёт-
ган ақойиб кишиларимизнинг фа-
зilatлари, фидокорона меҳнати,
уларнинг коммунистик молдий-
техника базасини яратиш йўлида
қилиётган илҳомбахш меҳнати
ҳар бир корхона коллектив ва
ҳар учун намуна бўлмоғи лозим.

Коммунизм қурилишдаги асо-
сий вазифа, — дейди ўртоқ Н. С.
Хрущев, — молдий-техника ба-
засини яратишдир. Лекин бошқа,
жуда муҳим вазифа ҳам бор.
Бу — меҳнатга, жамиятдаги қў-
бурчларига коммунистчасига қў-
райдиган янги одамни тарбиялаб
еташтиришдир. Бу нарсда бутун
партияимиз тинмай зўр иш бўли-
боришни талаб қилибди. Биз ҳў-
жалик соҳасидаги ютуқларимиз
қўпайган сайин, одамларда ўз-
ўзида коммунистик онглилик ву-
жудга келди, деб умидвор бўл-
маслигимиз керак.

Онглиликда бутун халқни ком-
мунистик онглилик руҳида, маркс-
ча-ленинча илмий дунёқараш ва
Коммунистик партия Програма-
сида эълон қилинган янги ахлқ
принциплари руҳида тарбиялаш
вазифаси турибди.

Совет кишилари коммунизм-
нинг нурули чўққилари сари кўпай-
ишчи билан олти бормондалар.
Халқимизнинг бутун куч ва ғай-
ратини, ҳўжалигимизда мавжуд
бўлган резерв ва имкониятларини
коммунизм ишга хизмат қилиш-
га қўйиш. Миллионларнинг умум-
халқ социалистик мусобақаси бай-
роқини баланд қўтариб, саноати-
миз, қурилиш, қийноқ ҳўжалиги
ва маданиятимиз тараққиётида ян-
гидан-янги ғалабаларга эришай-
лик!

ФИДЕЛЬ КАСТРО РУС

КПСС Марказий Комитетида учрашув

26 апрелда КПСС Марказий
Комитетида Москвада меҳмон бў-
либ турган Канада Коммунистик
партияси делегацияси билан учра-
шув бўлди. Учрашувда КПСС
Марказий Комитетининг Биринчи
секретари ўртоқ Н. С. Хрущев,
КПСС Марказий Комитети Прези-
диумининг аъзоси, КПСС Мар-
казий Комитетининг секретари ўр-
тоқ М. А. Суслов, КПСС Марка-
зий Комитетининг секретари ўр-
тоқ Б. Н. Пономарев, Канада Ком-

мунистик партияси Марказий Комитетининг
бош секретари ўртоқ Л. Моррис
ва партиянинг ижрочи секретари
ўртоқ У. Канпан қатнашдилар.
Учрашувда ҳар иккала партия ўр-
тасидаги ўзаро муносабатлар учун
характерли бўлган тўла ҳамжи-
хатлик, самимийлик ва дўстлик
вазифасида ўтди.

Сўхбатда КПСС Марказий Ко-
митети бўлим мудирининг ўрин-
босари ўртоқ В. Г. Корнозов иш-
тирок эди.

Н. С. ХРУЩЕВ А. ГАРРИМАННИ ҚАБУЛ ҚИЛДИ

СССР Министрлар Советининг
Раиси Н. С. Хрущев 26 апрел-
да Кремлда АҚШ давлат секрета-
рининг сийси масалалар бўйича
ўринбосари А. Гарриманни унинг
илтисомига биноан қабул қилди ва
у, Н. С. Хрущевга АҚШ прези-
денти Ж. Кеннедининг Лаосдаги
ахвол масаласига бағишланган
мактубини топишди. Сўнгра,
Н. С. Хрущев билан А. Гарри-
ман ўртасида шу тема устида суҳ-
бат бўлди.

Раиси Н. С. Хрущев ва АҚШ
президенти Ж. Кеннеди таъкидла-
диликни, ҳар иккала ҳўкумат Ла-
ос масаласи юзасидан Женева би-
тимларини батамом қўлаб-қўв-
ватладилар.

Сўхбатда СССР ташқи ишлар
министри А. А. Громико ва СССР
ташқи ишлар министрининг ўрин-
босари С. Г. Лапин қатнашдилар.
А. Гарриманга АҚШнинг СССР-
даги элчиси Ф. Д. Колер, масла-
хатчилар М. Форрестол ва У. Сал-
ливан ҳамроҳ бўлиб келдилар.

ДЎСТОНА СУХБАТ

Болтиқ бўйи республикалари
киносанъатининг Ўзбекистонда у-
шнинг тамомлаган ҳафталиги на-
ташчилари билан 26 апрелда Ўз-
бекистон Компартияси Марказий
Комитетида суҳбат бўлди.

Ўзбекистон Кинематографчилар
союзининг биринчи секретари
Л. А. Файзиев ҳафталиқнинг ачу-
лари тўғрисида гапириб берди.
Таллин киностудиясининг ре-
жиссери И. И. Ельцов, Рига ки-
ностудиясининг режиссёр-операто-
ри М. К. Рудзитис, Вильнюс ки-
ностудиясининг режиссери В. Ю.
Миколаускас ўз сўзларида Ўзбек
аида самимий, дўстона қабул қи-
лингиларини учун Болтиқ бў-
йи республикалари кинематограф-
чилар делегациялари номидан
қизғин ташаккур билдирдилар.

КПСС Марказий Комитети
Президиуми аъзоллигига кандидат,
Ўзбекистон Компартияси Марка-
зий Комитетининг биринчи секре-
тари Ш. Р. Рашидов ҳафталик
қатнашчиларини табриклаб, нутқ
сўзлади.

Қабул маросимида Ўзбекистон
Компартияси Марказий Комите-
тининг секретари В. А. Карлов,
З. Р. Раҳимов, Ўзбекистон
СССР Министрлар Совети
Раисининг ўринбосари С. О. Ази-
мов қатнашдилар. (ЎзТАГ).

Болтиқ бўйи республикалари
киносанъатининг Ўзбекистонда у-
шнинг тамомлаган ҳафталиги на-
ташчилари билан 26 апрелда Ўз-
бекистон Компартияси Марказий
Комитетида суҳбат бўлди.

Ўзбекистон Кинематографчилар
союзининг биринчи секретари
Л. А. Файзиев ҳафталиқнинг ачу-
лари тўғрисида гапириб берди.
Таллин киностудиясининг ре-
жиссери И. И. Ельцов, Рига ки-
ностудиясининг режиссёр-операто-
ри М. К. Рудзитис, Вильнюс ки-
ностудиясининг режиссери В. Ю.
Миколаускас ўз сўзларида Ўзбек
аида самимий, дўстона қабул қи-
лингиларини учун Болтиқ бў-
йи республикалари кинематограф-
чилар делегациялари номидан
қизғин ташаккур билдирдилар.

КПСС Марказий Комитети
Президиуми аъзоллигига кандидат,
Ўзбекистон Компартияси Марка-
зий Комитетининг биринчи секре-
тари Ш. Р. Рашидов ҳафталик
қатнашчиларини табриклаб, нутқ
сўзлади.

Қабул маросимида Ўзбекистон
Компартияси Марказий Комите-
тининг секретари В. А. Карлов,
З. Р. Раҳимов, Ўзбекистон
СССР Министрлар Совети
Раисининг ўринбосари С. О. Ази-
мов қатнашдилар. (ЎзТАГ).

ҚУРТ БОҚИШДАГИ КАМЧИЛИКЛАР ТЕЗДА ТУГАТИЛСИН

Республикамизнинг ҳамма кол-
хоз ва соҳовхларда пилла қурт-
ларини парварши қилиш кузай-
тириб юборилди. Моҳир пиллачи-
лар бошчилик қилаётган зиеволар
да кўрт учинчи ва тўртинчи ёшта
қирди.

Лекин республикамизда ҳамма
колхоз ва соҳовхларда ҳам пилла
қуртлари зоотехника қондалари
асосда парварши қилинмаётган, деб
бўлмайдилар. Бухоро областининг
Бухоро ишлаб чиқариш бошқармаси-
даги Фрунзе номи. Қорақўл иш-
лаб чиқариш бошқармасига қар-
ашли «Правда». Қалинин номи.
Навоий номи колхозларда қурт-
қондалар талабга жавоб бермайдилар,
ҳаво ўз вақтида алмаштириб ту-
рilmayди, яхши иситилмайдилар.
Бундай ахволдин Вобкент, Навоий
ва бошқа ишлаб чиқариш бошқар-
маларининг ҳўжаликларида ҳам
учратиш мумкин.

Пилла қурти боқишда йўл қў-
йилмаётган энг катта камчиликлар
дан яна бири — баргларини қў-
лаб исроф қилинмаётганлиқдир.
Самарқанд областидаги «Даҳаб»
соҳовхда кичик ёшдаги қуртларга
берил учун тут барглари уч-тўрт

кун олдин тайёрлаб қўйилмоқда.
Кейинги кунларга қолдирилган
барглар қурти қолганлигиндан кўрт
унини яхши ес олмайди. Бунинг янги
барглар билан алмаштиришга маж-
бур бўлимоқда. Натигада барг
орғичи сарфлаб юборилаётган.
Англикча областининг Андижон,
Қўрғонтепа, Мархамат ишлаб чи-
қариш бошқармасидаги ҳўжалик-
ларда ҳам тут баргларида пилла-
партиш фойдаланилмаётган.

Эрта-индин колхоз ва соҳовх-
ларда пилла қабул пунктларига
қўйилган бошланади. Аммо кўп
пунктлар пиллаи қабул қилиб
олишга халқ тайёр эмас. Анди-
жон, Самарқанд, Бухоро, Тошкент
областларида пунктларини ремонт
қилиш, уруғ заводларини эски
пилла қолдиқларидан тозалаш ва
яхшироқлаш ишлари айниқса кечик-
тириб юборилмоқда.

Пилла қуртини жадал усулда
боқиб пиллани ёзга қолдирмасдан
тез ўратиб, ҳосилдорлиқни мутта-
лиқ ошириш имкониятини беради.
Лекин бунинг шартин бор. Ана шу
шартлардан бири — қуртқондалар-
нинг доим озода, нормал иситилди-
да тутишдир. Қуртқондалар вақтида

ЎРТОҚ ФИДЕЛЬ КАСТРО РУС СОВЕТ ИТТИФОҚИГА КЕЛДИ

МУРМАНСК, 27 апрель (ТАСС
махсус мухбири). Ватанимизнинг
пимойил дарвозалари Куба хал-
қининг машҳур қаҳрамони олдида
бўтун меҳмондўстлик билан кенг
очилди. Социалистик революция
беришган партияси миллий раҳ-
барлигининг биринчи секретари,
Куба Республикаси революцион
ҳўкуматининг бош министри ўр-
тоқ Фидель Кастро Рус Совет
Иттифоқида келди. У, СССР Ми-
нистрлар Совети Раиси Никита
Сергеевич Хрущевнинг тақлифи-
га биноан, бизнинг мамлакатимиз-
га дўстлик визити билан таширф
қилди.

Ўртоқ Фидель Кастронинг ҳам-
роҳлари ҳам у билан бирга ке-
лишди.

Азиз меҳмонларини совет ерига
олиб келган хаво лайнери «ТУ-
114» эрта саҳарда келиб қўн-
ган аэродромда меҳмонларни
КПСС Марказий Комитети Прези-
диумининг аъзоси, СССР Министр-
лар Совети Раисининг биринчи
ўринбосари А. И. Микоян, шун-
ингдек СССР министри А. А.
Ишқов ва СССР ташқи ишлар ми-
нистрининг биринчи ўринбосари
В. В. Кузнецов, СССР Ҳарбий
Денгиз Флотининг бош қўмондо-
ни, флот адмирали С. Г. Горшков,
КПСС Мурманск область комите-

тининг биринчи секретари Г. Я.
Денисов, Мурманск область ик-
рония комитетининг раиси Н. Л.
Коновалов ва бошқа расмий киши-
лар самимий кутиб олдилар.

Куба ҳўкумати бошлигининг
Совет Иттифоқида келиши муно-
сабати билан аэродромда фахрий
қўровул саф тортиб турди. Куба
Республикаси ва Совет Иттифоқи-
нинг давлат гимнлари икки этил-
ди.

Ўртоқ А. И. Микоян билан ўр-
тоқ Ф. Кастро бир-бирларининг
қўлларини маҳкам қисиб, дўстона
мулоқотлар билан суҳбатлар, самимий
суҳбатлашдилар.

Меҳмонлар ва кутиб олиш учун
келган кишилар махсус поездда
аэродромдан Мурманскка йўл ол-
дилар.

Ўртоқ Фидель Кастро Москва-
га 28 апрелда етиб келди.

Хуш келибсиз, қўбалик азиз
дўстлар!

Совет Иттифоқининг Куба Рес-
публикасидаги элчиси А. И. Алек-
сеев ҳам шу самолётда келди.

МУРМАНСК, 27 апрель (ТАСС
махсус мухбири). Бутун Мурманск
эрта саҳардан бошлаб беихўя
гайкум бўлди.

Шаҳар аҳолисида минглаб ки-
шилар Озодлик оролининг мил-
лий қаҳрамонини ва унинг йўл-
дошларини кутиб олмоқ учун во-
қал олдидаги майдонга келдилар.

Куба ва Совет Иттифоқининг
давлат байроқлари ҳамма жойда
ҳўлпираб турибди. Биноларга Фи-

дель Кастро, Н. С. Хрущев,
КПСС Марказий Комитети Прези-
диуми аъзоларининг портретла-
ри қўйилган.

Куба халқининг озолиги ва
бахт-саодати учун мард курашчи
ўртоқ Фидель Кастрога бағишлан-
ган қизгин самимий табрик сўз-
лари бағишган қиройли аллолар,
ини ҳамма жойда қўриш мумкин.

Фидель Кастро, А. И. Микоян,
қўбалик дўстларини олиб келат-
ган махсус поезд аралаб соат 10
да Мурманск темир йўл вокзали-
нинг платформасига етиб келди.

ФИДЕЛЬ КАСТРО СОВЕТ ЗАПОЛЯРЬЕСИДА ТАНТАНАЛИ КУТИБ ОЛИНДИ

МУРМАНСК, 27 апрель (ТАСС
махсус мухбири). Бутун Мурманск
эрта саҳардан бошлаб беихўя
гайкум бўлди.

Шаҳар аҳолисида минглаб ки-
шилар Озодлик оролининг мил-
лий қаҳрамонини ва унинг йўл-
дошларини кутиб олмоқ учун во-
қал олдидаги майдонга келдилар.

Куба ва Совет Иттифоқининг
давлат байроқлари ҳамма жойда
ҳўлпираб турибди. Биноларга Фи-

дель Кастро, Н. С. Хрущев,
КПСС Марказий Комитети Прези-
диуми аъзоларининг портретла-
ри қўйилган.

Куба халқининг озолиги ва
бахт-саодати учун мард курашчи
ўртоқ Фидель Кастрога бағишлан-
ган қизгин самимий табрик сўз-
лари бағишган қиройли аллолар,
ини ҳамма жойда қўриш мумкин.

Фидель Кастро, А. И. Микоян,
қўбалик дўстларини олиб келат-
ган махсус поезд аралаб соат 10
да Мурманск темир йўл вокзали-
нинг платформасига етиб келди.

МУРМАНСК, 27 апрель (ТАСС
махсус мухбири). Бутун Мурманск
эрта саҳардан бошлаб беихўя
гайкум бўлди.

Шаҳар аҳолисида минглаб ки-
шилар Озодлик оролининг мил-
лий қаҳрамонини ва унинг йўл-
дошларини кутиб олмоқ учун во-
қал олдидаги майдонга келдилар.

Куба ва Совет Иттифоқининг
давлат байроқлари ҳамма жойда
ҳўлпираб турибди. Биноларга Фи-

дель Кастро, Н. С. Хрущев,
КПСС Марказий Комитети Прези-
диуми аъзоларининг портретла-
ри қўйилган.

Куба халқининг озолиги ва
бахт-саодати учун мард курашчи
ўртоқ Фидель Кастрога бағишлан-
ган қизгин самимий табрик сўз-
лари бағишган қиройли аллолар,
ини ҳамма жойда қўриш мумкин.

Фидель Кастро, А. И. Микоян,
қўбалик дўстларини олиб келат-
ган махсус поезд аралаб соат 10
да Мурманск темир йўл вокзали-
нинг платформасига етиб келди.

МУРМАНСК, 27 апрель (ТАСС
махсус мухбири). Бутун Мурманск
эрта саҳардан бошлаб беихўя
гайкум бўлди.

Шаҳар аҳолисида минглаб ки-
шилар Озодлик оролининг мил-
лий қаҳрамонини ва унинг йўл-
дошларини кутиб олмоқ учун во-
қал олдидаги майдонга келдилар.

Куба ва Совет Иттифоқининг
давлат байроқлари ҳамма жойда
ҳўлпираб турибди. Биноларга Фи-

дель Кастро, Н. С. Хрущев,
КПСС Марказий Комитети Прези-
диуми аъзоларининг портретла-
ри қўйилган.

Куба халқининг озолиги ва
бахт-саодати учун мард курашчи
ўртоқ Фидель Кастрога бағишлан-
ган қизгин самимий табрик сўз-
лари бағишган қиройли аллолар,
ини ҳамма жойда қўриш мумкин.

Фидель Кастро, А. И. Микоян,
қўбалик дўстларини олиб келат-
ган махсус поезд аралаб соат 10
да Мурманск темир йўл вокзали-
нинг платформасига етиб келди.

МУРМАНСК, 27 апрель (ТАСС
махсус мухбири). Бутун Мурманск
эрта саҳардан бошлаб беихўя
гайкум бўлди.

Шаҳар аҳолисида минглаб ки-
шилар Озодлик оролининг мил-
лий қаҳрамонини ва унинг йўл-
дошларини кутиб олмоқ учун во-
қал олдидаги майдонга келдилар.

Куба ва Совет Иттифоқининг
давлат байроқлари ҳамма жойда
ҳўлпираб турибди. Биноларга Фи-

дель Кастро, Н. С. Хрущев,
КПСС Марказий Комитети Прези-
диуми аъзоларининг портретла-
ри қўйилган.

Куба халқининг озолиги ва
бахт-саодати учун мард курашчи
ўртоқ Фидель Кастрога бағишлан-
ган қизгин самимий табрик сўз-
лари бағишган қиройли аллолар,
ини ҳамма жойда қўриш мумкин.

Фидель Кастро, А. И. Микоян,
қўбалик дўстларини олиб келат-
ган махсус поезд аралаб соат 10
да Мурманск темир йўл вокзали-
нинг платформасига етиб келди.

МУРМАНСК, 27 апрель (ТАСС
махсус мухбири). Бутун Мурманск
эрта саҳардан бошлаб беихўя
гайкум бўлди.

Шаҳар аҳолисида минглаб ки-
шилар Озодлик оролининг мил-
лий қаҳрамонини ва унинг йўл-
дошларини кутиб олмоқ учун во-
қал олдидаги майдонга келдилар.

Куба ва Совет Иттифоқининг
давлат байроқлари ҳамма жойда
ҳўлпираб турибди. Биноларга Фи-

дель Кастро, Н. С. Хрущев,
КПСС Марказий Комитети Прези-
диуми аъзоларининг портретла-
ри қўйилган.

Куба халқининг озолиги ва
бахт-саодати учун мард курашчи
ўртоқ Фидель Кастрога бағишлан-
ган қизгин самимий табрик сўз-
лари бағишган қиройли аллолар,
ини ҳамма жойда қўриш мумкин.

Фидель Кастро, А. И. Микоян,
қўбалик дўстларини олиб келат-
ган махсус поезд аралаб соат 10
да Мурманск темир йўл вокзали-
нинг платформасига етиб келди.

МУРМАНСК, 27 апрель (ТАСС
махсус мухбири). Бутун Мурманск
эрта саҳардан бошлаб беихўя
гайкум бўлди.

Шаҳар аҳолисида минглаб ки-
шилар Озодлик оролининг мил-
лий қаҳрамонини ва унинг йўл-
дошларини кутиб олмоқ учун во-
қал олдидаги майдонга келдилар.

Куба ва Совет Иттифоқининг
давлат байроқлари ҳамма жойда
ҳўлпираб турибди. Биноларга Фи-

дель Кастро, Н. С. Хрущев,
КПСС Марказий Комитети Прези-
диуми аъзоларининг портретла-
ри қўйилган.

Куба халқининг озолиги ва
бахт-саодати учун мард курашчи
ўртоқ Фидель Кастрога бағишлан-
ган қизгин самимий табрик сўз-
лари бағишган қиройли аллолар,
ини ҳамма жойда қўриш мумкин.

Фидель Кастро, А. И. Микоян,
қўбалик дўстларини олиб келат-
ган махсус поезд аралаб соат 10
да Мурман

МУШУМ

ҚИЗИЛ ЎЗБЕКИСТОН

Машини

ЧАТОҚНИНГ РАДИОСИ

Мамарасул
БОБОЕВ.

Совет Шарқи эндигина куч-қувватга тўлиб камол топаётган. Ёш совет давлатининг мустақиллиги йўлида меҳнатқан халқнинг яратувчилик меҳнати ялқ самаралар келтираётган улуғ ва ошанг кезларда, кураш алағаси ўти ичида болшевиклик матбуотининг намоёндаси — «Муштум» журнали туғилди. У қирқ ёшга тўлди, коммунистик тонини оғайтган шу қуларда қирқ биринчи ёшга қадам қўйди.

Шоғил Ленинни «Правда»нинг бевосита ташаббуси ва ёрдами билан Совет Ўзбекистонда матбуот жуда тез ривожланиб, турли газет ва журналлар вужудга келди. Бирдан-бир сатира-юмор журналими «Муштум» шоғил йўлини босиб ўтди. Унинг йўли Коммунистик партиянинг сиёсатини, чиниб берган йўл-йўриқларини амалга оширишда муносиб ўрин олишди. Ростгўйлик, ҳаққонийлик, дилчилик ва қўрқмаслик унинг хислатидир. «Муштум»нинг қуввоқ, мазмундор, ҳаёқонли, иборатли сатрлари, расм ва қарикатуралари минг-минглаб кишиларни мафтуни қилиб-гина қолмасдан, ҳамма учун иборат ҳам бўлди. Унинг фельетонлари, кишини қуддиратган шеър ва ҳикоялари, кичик, шигирият материаллари, жанговар лавҳалари, ўткир ва жозибдор фикрлари журналхонларни хурсанд қилди.

«Муштум» журнали Коммунистик партиянинг энг кучли гоғий қўроқларидан бири сифатида республикамиз экономикасини яшнатига, тараққиётимизга, ўсшимизга ҳаёқит берадиган эсин. Ўлимтик нарсаларга қақшатқич зарба беришда, ишчимизда юз берган баъзи хато ва камчиликларни аёвсиз танқид қилиб очиб ташлашда ҳаққатан ҳам муҳим роль ўйнади. У ўз фаолиятида юзлаб сатира-юмор қаламкашларини тарбиялаб, етиштирди, қўлдан-қўл фельетончиларни, ҳикоятчиларни, таңқидчиларни воғга етказди. Ҳозир унинг атрофида неча минглаб ишчи ва қишлоқ муҳбирлари — ҳазиллаш, ўткир таңқидчи қулар уюшганлар.

Ўртоқ Н. С. Хрущев сатира бағисоли ўткир устара — деган эди, — сатира орқали оламнинг ўсиғталарини очиб қўраш ва бу ўсиғталарни моҳир жарроҳдай дарҳол кесиб ташлаш мумкин. Лекин зарарли ўсиғталар кесиб ташлаш ва бунда организмга шикаст етказмаслик, уни мажруҳ қилиб қўймайлик учун жарроҳ ўз пичоғини қанча усталик билан ишлатса, сатира қўроқидан ҳам шунақали усталик билан фойдалана билиш керак. Бу ни маҳорат талаб қилади.

«Муштум»нинг тағалити коллектив ва унинг қаламкашлари ўртоқ Н. С. Хрущевнинг ана шу қўрашларига амал қилиб, журналнинг жанговарлигини, маҳоратини янада ошириш учун курашмоқда.

Газетамизнинг шу саҳифасида «Муштум» журналининг қирқ йиллигига бағишлаб, унинг кейинги икки сонида босилган материаллардан бири қисмини ёритаётимиз. Қирқ ёшга тўлган наққарон бу журналимиз «Қизил Ўзбекистон»нинг меҳмонидир. Хуш келибсиз, ҳамкасб азиз ва муҳтарам «Муштум»имни!

Ўқувчиларимизнинг диктантини қўриб ўтириб, ярим кечада ўтиб кетганини билмай қолибмач. Ишмни йиғиштириб, энди бошимни ёстиққа қўйган эдим, қўшимиз томондан буқираётган радио овози чўчитиб юборди. Радионинг гўмбўрлаб эшитилаётган овози беш қаватли уйнинг қўлоғини қоматга келтириб, деразаларни эриқиллатарди. Узоқ чалинганда пластинка қўйилган экан шеккили, бир ашула иккинчисига улағиб кетпти.

«Обо Чатоқбой-эй, ана радионинг қўйди-ку, — ўйладим мен.

Қанақа одам ўзи? У атайин бошқаларнинг жонига тегишни яхши қулармикин... Биров бир нима деса, ўшқиргани ортиқча».

Радио овози тоғ отгунча мижжа қотирмади. Эрталаб даҳли эшити тақиллади. Қўшимиз Солижон шофер кириб келди. Уйқу-сизликдан қўларим ачишиб турарди. Солижон ҳам ухломмабди.

— Навдоқ кунга қолди қўшн,

— деди у уйқу-сизликдан овози дўриллаб. — Кўчиб кетиб қутуламиз, шеккили, бунинг радиосидан.

— Хўш, сиз музикани ёқтири-

майсизми? — Ўзимни билмаганга олиб ундан сўрадим.

— Нега ёқтирмас эканман, музика ҳам вақтида-да, ярим кечага-ча гаражда машинани ремонт қилиб чиқдим. Бугун дам оладиган куним, ётиб бир роҳатланай деб бошимни энди ёстиққа қўйишим билан, мана қўрасиз-ку. Чатоқнинг радиоси...

— Чатоқнинг радиоси қўп жонга тегида... Нима қўрасиз экан? Ахир мен ҳам...

— Чикчи гапирсангиз-чи, дом-ла Хар ҳолда, сиз бу уйда...

— Сиз айтсангиз, дейман...

— Э, унинг нордон гагини эшитишга кимнинг тоқати бор?...

Солижон илтижо қилиб қўймади, ноилж қийиниб, узун даҳлизга чиқдим. Чатоқнинг бу ёлғи эшити ҳам очиб, Радионинг овози энди буқиривка ўхшарди. Агар шу ашулаларни айтган ҳофизлар ҳозир шу ерда бўлганларда, ё Чатоқнинг бўйидан бўғишарди, ё пластинкани ерга уриб сийдиришарди.

Чатоқникига киришга меннинг ҳам юрагим дов бермади.

Чатоқ деганимиз яқинда шу уйга қўчиб келган бир танноз хонимнинг эркиси, тақасалтанг йиғитча. Унинг асли номи Турғун. Қўл урган нарсасидан бир чатоқ чиқариб юрадиган бўлгани учун теңқуларни унга «Чатоқ» деб лақаб қўйиб юборишган. У қаерга ишга кирса, ўз чатоқлиги сабабли тез-тез ишдан бўшар, онаси сардаромад жойда ишласа керак, чўнтағида доим шалвор қўп, ичиб маст бўлиб юрди. Бировнинг уйига кириб гўйини бузди, бировни қўчаб қўриб бўлмагур гаплар билан дилини хуфтон қилди.

Унинг эшитини қўқшга дайсин юрак дов беради дейсиз? Уйчаги қаватга чиқиб, тоқар дўстин Каримжонникига кирдим. У, ҳа, ҳолда, забардаст йиғит. Каримжон йўқ, хотини жажжи қўлар билан қўларини ишчалаётган гўдагини қўлида силжитиб ўтирибди. Демак,

боланинг ҳам эрталабки ширини уй-қўси бузган.

— Каримжон бормилар?

— Милицияга кетдилар. Эрталаб ишдан келиб, энди дам олмақчи эдилар, алави Чатоқнинг радиоси...

— Унга тасалли бериб, қайтиб чиқдим. Каримжоннинг қўшниси ян-генер Қодиржонникига кирдим. Унинг тўқсон яшар онаси дераза тағидаги қроватда тулғаниб ётарди.

— Ҳа, Усуну хола, нима бўлди?

— Тобим йўқ, болам. Бунинг устига, Чатоқнинг радиоси...

Қодиржоннинг бир неча йилдан бери пахтанинг тўрт каторини бирдан тарадиган машина конструкторияси устида ишлайётганидан ҳабарим бор. Унинг касби — ҳисоб чигалларини ешиб билан битидиган сердиқат касб. Эшитгани тортдим. Уйда экан: жағи ва қўлоғини қўшиб катта рўмол билан боғлаб олибди.

— Ҳа, тишингиз оғриятими?

— Ҳаммаси ҳам оғриятти, азизим. Қани, марҳамат.

Кирдим. Хонанинг икки деразаси ҳам ёпиқ, пардалар туширилган. Уй дим. У мен киришим билан жағини боғлаган рўмолини ечиб олди. Стол устида инженернинг чизмалари сочилиб ётарди.

— Бугун вақтлорқ туриб, конструкториянинг охири чизганини торттиб қўймоқчи эдим, буни қаранг энди...

Қодиржонни қўрада қўймай қўчада олиб чиқдим. Биз Чатоқникига эмас, домком идорасига, нариги подьездга боримиз. Активаларини йиғиб, шу масалани ўртага солимоқчимиз. Билмадим, бундан нима чиқади?

Қодиржон иши чала, қолганидан жаҳонини ичига ютиб, қўлини орқага қилиб қолда борарди.

— Чатоқнинг радиоси бўлмаганда, — деди у, — мен бу ишни бундан уч ой илгари битказар эдим. Бу уйда беш юздан қўроқ одам яшайди, ҳар қайсисининг иши уч ойдан кечикаверса, ўйлаб қўриб, давлатга қанча зарар келади. Бу ерда ё Чатоқ турсин, ё биз...

Биз домком идорасига яқинлашганимизда, ҳалиги пластинка нечачи мартадир яна қайтадан қўйилди. Унинг овози, айниқса, бу кенроқ қўчада акс-садо қилариб, яна даҳшатлорқ вангиллаш бошлади.

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

МАРД СИНАЛАДИ МАЙДОНДА!

— Ҳа, йиғитлар, йўл бўлсин?
— Сирдарёга, отахон!
— Ия, оппоқ қизларим, отла-ниб турибсизлар, қаёққа?
— Сирдарёга, бобо!
— Ҳа, Каримжон ўғлим, кўч-қўлоғингизни ортиб қўлибсиз?
— Сирдарёга кетяймиз. Қалай, ўзингизни ҳам олиб кетяйликми?
— Бориндан-ку тоймаймиз, аммо, ҳалиги айтмоқчи, қўлимиздан иш келмай дардисар бўлиб қолармики деб қўрқаман-да...
— Қўлингиздан иш келмаса ҳам, тилингиз билан қўрсатиб турарсиз, қани, шофернинг ёнига ўтириң...

Опоқ соғолли, қол ҳасасини қўлигизга қисиб машинага чўчиб ўтирадиган қабина эшитидан унинг илаҳиб турган нуруий юзи кўринади, оғиздаги — икки тағина тилиниқ ликилатиб шофер йиғитга тап қотди:

— Ёшиқингиз охири, ўғлим, бизнинг ҳам Сирдарёга борганимиз бўлсин, қани, ку де!

Машина қўзғолди. Ота қалласини чиқариб орқасига қарайди. Охири қўримас қаров саф торттиб турибди. Бу машиналарда ўз меҳнатлари, ақл-идроқлари билан донг таратган йиғит-қизлар, катта бир ҳўжаланикни бир неча йилдан бери оқилона бошқариб келаятган раис ва агрономлар ўтирарди. Мана, олдиндаги машинада Катта Фаргона қанали қурилишида, Фарход ГЭСини барпо қилишда, Марказий Фарғонада меназор ва боғлар ўстиришда жонбозлик қўрсатган, ўзгунги кунда ўғил-қизи, туғишган қолхоз бағида пири бадавлат яшайтган Рўздобо кетяй-лабди, яъни қўли қўрган отахон қаровон бошқарар.

Бу, Фарғона ва Самарқанд, Андижон ва Тошкент областлари

қишлоқларидаги бир қўриниш. Фикр-зиқир ер очиб «оқ олтин» қони топиш, қўчат экиб бор-роғ қилиш бўлиб қолган ёшлар, ўсиришлар, умрининг охиригача «бир иш қўрсатиш» ниқни билан яшайдиган мўйсафидлар, опа-сингиллар, оналар бугун «Ҳа, Сирдарё қайдасан», деб бел боғлаб, шу томонга олганишган...

Шу йил қўламда биринчилар каторида ўз бригадаси билан Сирдарё областига қўчиб кетганлар орасида Самарқанднинг Норпой ишлаб чиқариш бошқармасидаги «Коммунизм» қолхозига меҳнат-хайдоғчи бўлиб ишлаган Матлуба Назарова билан учрашиб қолдик. Ҳали бу атрофларда дарахт кам бўлгани сабабли, Матлуба офтобда қўрақиб кетибди. Ўлар қўчиб келган соҳода ер қўп-у, лекин одам оз экан.

— Бу ёилда шунақа ер бекор ётади-ю, биз қараб турсак турги бўладими? — дейди Матлуба. — Бачонгача ўзимиз Самарқандда-ю, бир келиб кетинг қишлоғимизга, деб ашула айтиб юрамиз. Қўлда қишлоқлар бунёд этиб, ана ундан кейин «бир келиб кетинг қишлоғимизга», десак ярашмайми?

Фарғона ва Зарафшон водийсини далаларида наҳрамонлик қўрсатиб, кўксиларини орден, медаллар билан безатган қизлар ва йиғитлар, коллектив ҳўжаланикнинг урда-бурон раҳбарлари, мутахассислар бугунги кунда Сирдарё областини сари йўла олаётган эканлар, улар янги ерларни поёвсиз пахтазорларга, гуллаб-яшнаётган бог-бўстонга айлантириш намунасини қўрсатмоқчилик.

Катта майдонга тушган мардларга муваффақиятлар тилаймиз!

С. МАҲКАМОВ.

ТУШИНГНИ ВОДОПРОВОДГА АЙТ...

Аъзам Гафоров саҳар пайтида ётоқхонадан югуриб чиқди ва водопровод қанни томон чопди. У қанни очди-да, юз-қўлини ювиш ўрнига, очиб тушайтган сувга узоқ тиниб олиб турди. Сўнг яна ётоқхонага тоғайиқча кириб кетди.

Аъзам Гафоров нега шундай қилди?

Аъзам тушда қаттиқ босинириб, Хоналти студентлардан бири эканини қўлиб, дарҳол қирочни ёлди. Аъзамнинг сенин туртиб ўйотган, Аъзам ўринадан туриб, қўлини келган боладай йиғлаб юборди. Ўртоғи уни юпатиб, йиғлаганини бой-сини ёрди.

— Эй, дўстим, — деди Гафоров оқ чекки, — менинг дардим қаттиқ. Сиз сурагангиз, мен айтмай, 1959 йили бир қўчага уйланган эдим. Буни ҳозиргача ҳеч ким билмайдди. Ундан икки ўғил, бир қизим бор. У Гюлдувон районидан Қизилтепа диспансерида ҳамшира бўлиб иш-

лаётти, аммо ўзингизга маълум, уларни ташлаб яқинда қўрсодимиз, Ф. га ўйладим... Тушимда аввалги хотиним ва болаларим мени босиб, роса дўппослашаётганимиз. Шундан сўнг хотиним жонга ўқталиб: «Ҳозир Самарқанд меҳнатининг директори кариб, ҳамма гапини айтман», дедими. Яхшиям сиз уйғотиб қолдингиз, нон бўлмаса юрагим қи-пидан чиқиб кета ёзудим...

Аъзамнинг ўртоғи гап-нимадалигини билиб, унга қиноя қилди:

— Бўлмаса тушнингиз сувга айт, Онар сувга...

Аъзам қинояни тушумалди: — Яқин орада олар сув йўн-қули. Водопровод сувига айтсангиз ҳам бўлаверарди. У ҳам оқиб туради-ку. Яхшиям, ҳозир ҳеч иш йўлигизда қиқиб, айтиб кела қол.

Аъзам Гафоров шу сабабли водопровод қаннига югурган экан.

Р. ХАКИМОВ,
Е. МУХАМЕДОВ.

Ақтларни қилиб қўлиб-кассага у уриб қўй. Шундай қилиб қўнатишга тўлдиришда, энди йўл.

Тарки одат амри маҳол.

ИШГА ЧИКИНГ, КЕННОЙ!

(К У Ш И К)

Қўринг раис акамнинг, Мақолида эур суларни, Нега сизни яшириб, Уйлабмай уларни Савлатингиз бинойи, Ишга чикин, кенной!

Тўйга деса, чопасиз, Қўлда туғун, тоғора, Хизмат қилиб қолхонинг «Победа»си овора, Савлатингиз бинойи, Ишга чикин, кенной!

Бўлди, етар уйқуга Тўйганингиз нечгача, Усма билан сурамчи Қўйганингиз нечгача, Савлатингиз бинойи, Ишга чикин, кенной!

Меҳнат қилиб хотин-қиз, Гулгул яшнар далада, Почкамларга ишониб, Юраремангиз панада, Гафратингиз бинойи, Ишга чикин, кенной!

М. ҚУШОҚОВ.

ЧУМОЛИ БИЛАН ЎРГИМЧАК

(МАСАЛ)

Бир ушоқ топди-ю, судраб чумоли, Уриниб-суришиб, кетди мажмоли Йўлда учраб қолди унга ўргимчак: — Эй, ошна, ҳорисан, дам олгини жинда!

Чумоли қўйди-ю, озиқни ерга, Танишга: «Тотинг», — дер. Ёйишди, бирга.

Ўргимчак ушоқни тушириб пақос, Беш-олти айлади одатига хос, Чумоли, қараса, дўсти ўрмалар, «Ошна»сини турига тушиб урлар! Газаби тошди-ю, турини узди У билан охиста дўстлигини бузди.

Баъзилар шерикдир ичган ошингиз, Тўйиб, носанг билан урар бошингиз!

Ҳамид ИКРОМОВ,
Шароф УБАЙДУЛЛАЕВ.

БЎЛМАГАНГА БЎЛИШМА

(АҒДАРИБ ЎҚИЛАДИГАН НАРСА)

Қанақа маҳаллақон раиснинг ўринбосари бўлиб кўтарилганлар. Ўринбосар бўлгандан кейин баъзан қўни-қўшни, эр-хотин эрталаб бўладиган жанжалларга аралашиб, қўлоқчўзма қилмасак ҳам, ҳар қалай, икки тарафининг ўрта-сига тушган совуқчиликни кўтариб, уларни яраштириб қўямиз.

Мана уч кундирки, жуда бир қийин савдога қўлиб турибмиз. Қўни қўчада истиқомат қилувчи Соли Салмонов деганининг хотини эни бир қарич, бўйи уч қаричлик ариза ташлади. Аризачининг бах-хатлиги етмагандек, нима ёзилганни билиш ҳам амри-маҳол бўлиб турибди. Уч марта ҳижолаб чиқиб, қалаванинг учини то-полмай қаргаван.

Аризачининг эри Соли Салмонов лики-уч йилдан бери ичкиликка руқу қўйиб, оила аъзолари ўрта-сига унча-мунча бор обрўсини ҳам тутдек тўкиб қўйганмиш.

Авалан бор Салмонов ичган бўлса ўз пулга ичган, хотинининг бисотини сотиб ичмагандир. Кейин, у эркак қилиб, Эркак бўлган-дап кейин ичди, чекди, улфат-лари билан ресторани-песторанларга кириб, беш-ўн сўм сарф қилди. Ахир, етти соат «фидокорона меҳнат»дан кейин бир оз ҳордиқ чиқариш керакми, йўқми?

«Бир кун эрим гирт маст ҳолда қалиннинг бир пойини ал-лаштириб келди» дейлибди. Қалиш деган нарсаси, нима деган нарсаси. Шунга ҳам ота гўри-қоғозхона-ми? Борди-ю, бошқа қийимларини аллаштириб келса, бўлмади, бу хотин эрининг бошига нима қўларни солар экан.

Бировни ёмон отлиқ қиламан деса, гап топилаверди. «Этган чор-

шанба кун эримни перожки таш-ийидиган машинада икки бўкбал олиб келишди. Қай

